

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ενότητα: Διδακτικές μέθοδοι

Διδάσκων: Κατσαρού Ελένη

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα*** (***Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece***)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Πορεία διδασκαλίας:

Σκοποί-στόχοι

Επιλογή ενότητας – διδακτικών υλικών

Επιλογές διδακτικών μεθόδων

Διαμόρφωση διδακτικών δραστηριοτήτων

Αξιολόγηση

Εισήγηση / διάλεξη / από καθέδρας λόγος / «παράδοση» γνωστικών περιεχομένων.

- Μονόδρομη πληροφόρηση από έναν πομπό προς πολλούς αποδέκτες.
- Προ-νεωτερική παράδοση μιας διακεκριμένης αυθεντίας.
- Ρόλοι εκπαιδευτικού και μαθητών. Σχέσεις εξουσίας.
- Σημερινές πιο εκσυγχρονισμένες όψεις.
- Πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί διδασκαλία;
- Γιατί επικρατεί ακόμα και σήμερα; Εκπαιδευτικά με ακαδημαϊκές προτεραιότητες.
- Έχει θέση στο σύγχρονο σχολείο;

Διάλογος / συζήτηση

- Αμφίδρομη επικοινωνία. Στηρίζεται στο λόγο, αλλά και παράγει λόγο.
- Πλάτωνας – Σωκράτης – μαιευτική μέθοδος (προσεκτικά σχεδιασμένη ακολουθία ερωτήσεων που οδηγούν σε προκαθορισμένες απαντήσεις).

Είδη

- I) Συζήτηση με ερωταποκρίσεις:
 - α) ερωτήσεις που στοχεύουν στην μνημονική ανάκληση γνώσεων ή «ορθών» απόψεων (ερέθισμα – απάντηση-επανατροφοδότηση ή αξιολόγηση),
 - β) ακολουθία ερωτήσεων με αξιοποίηση των προϋπαρχουσών γνώσεων των μαθητών και πρόκληση γνωστικής σύγκρουσης (κονστρουκτιβισμός;),
 - γ) σειρά ερωτήσεων που ξεκινά με νύξεις (από ποικίλα διδακτικά υλικά) για εκμαίευση της εσωτερικευμένης γνώσης των μαθητών – πού καταλήγει; σε προκαθορισμένα συμπεράσματα;
- Σημασία της διατύπωσης των ερωτήσεων.

Είδη (συνέχεια)

II) Κυρίως διάλογος: έχει ένα θέμα και διεξάγεται με ανταλλαγή επιχειρημάτων.

- Μορφές που μπορεί να πάρει:
- διάλογος δύο προσώπων,
- συζήτηση (καταλληλότητα ερωτήσεων που την προκαλούν),
- δομημένη συζήτηση – λογομαχία (debate),
- ιδεοθύελλα.

Επαγωγική μέθοδος (ή συνθετική)

- Από τις παρατηρήσεις οδηγούμαστε στις γενικεύσεις. Αφετηρία της διδασκαλίας: η εμπειρία. Επιστημολογικές καταβολές;
- Σε ποια μαθήματα εφαρμόζεται;

Παραγωγική μέθοδος (ή αναλυτική)

- Αφετηρία της διδασκαλίας: η θεωρία. Από τους ορισμούς στα επιμέρους, από το γενικό στο ειδικό. Επιστημολογικές καταβολές;

Συνεργατική διδασκαλία και μάθηση

- Φύλλα εργασίας και εκπαιδευτικά υλικά.
- Οργάνωση: α) Καθορισμός θέματος κοινής αποδοχής,
- β) συγκροτούνται ανομοιογενείς ομάδες μαθητών,
- γ) εσωτερικός καταμερισμός εργασιών,
- δ) ατομική εργασία,
- ε) παρουσίαση των εργασιών μέσα στην ομάδα,
- στ) επιλογή τρόπου σύνθεσης των ατομικών εργασιών σε συλλογική εργασία,
- ζ) προετοιμασία παρουσίασης στην ομάδα,
- η) παρουσίαση εργασιών από τις ομάδες,
- θ) αξιολόγηση και αυτοαξιόλογηση.
- Πλεονεκτήματα της μεθόδου.

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση

- ΣΤΟΧΟΙ
- Κρίσιμα θέματα:
- Σύνθεση των ομάδων
- Καθορισμός ρόλων
- Κατανομή εργασιών
- Αξιολόγηση

Τα σχέδια δράσης (projects)

- Ολιστική (διεπιστημονική / διαθεματική) και βιωματική αντίληψη για τη διδασκαλία – Dewey. Διερευνητικός προσανατολισμός.
- Επιστημολογικές παραδοχές;
- Η υλοποίηση ενός σχεδίου εργασίας ακολουθεί μια σειρά από στάδια-φάσεις που τα όριά τους μερικές φορές δεν είναι απολύτως ευκρινή:
- Αφόρμηση
- Ανάλυση του θέματος
- Καθορισμός στόχων και δραστηριοτήτων
- Χωρισμός σε ομάδες εργασίας
- Διεξαγωγή ερευνητικών δραστηριοτήτων
- Συντονισμός, σύνθεση και επιμέλεια του έργου, της συνολικής σύνθεσης.
- Παρουσίαση του τελικού προϊόντος
- Αξιολόγηση του προϊόντος και της διαδικασίας.

Επίλυση προβλήματος

- Μαθητοκεντρική κονστρουκτιβιστική παιδαγωγική αντίληψη. Σημείο εκκίνησης της διδασκαλίας: πραγματικά προβλήματα. Το πρόβλημα προκαλεί την ανάδυση των υπαρχουσών γνώσεων, στάσεων και ικανοτήτων των μαθητών. Επικοινωνιακή και αυτοκατευθυνόμενη μάθηση. Απόκτηση δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων. Τέλος: σύνθεση και ενοποίηση της γνώσης που αποκτήθηκε.

Διδακτικές μέθοδοι που αξιοποιούν τις τέχνες

- Θεατροκεντρικές προσεγγίσεις:
δραματοποίηση, παίξιμο ρόλων, ταμπλώ
βιβάν.
- Αξιοποίηση της μουσικής, της ζωγραφικής.

Διδασκαλία με βάση τις νέες τεχνολογίες

- Υπολογιστής – διαδίκτυο
- Ψηφιακά υλικά, εκπαιδευτικά προγράμματα στο διαδίκτυο
- Ρόλος του δασκάλου
- Πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα
- Πολυτροπικότητα

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

